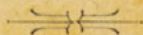

Karmelska bratovščina sv. škapulirja.

Za Slovence po knjigah Serapion in Celinšek
posnel

P. Ladislav.

Z dovoljenjem v. č. ljublj. knezoškofijstva.

Samozaložba.

Tisk J. Krajec nasl. v Novem mestu.

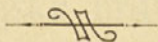
1895

Marija Karmelska.

Karmelska bratovščina sv. škapulirja.

Za Slovence po knjigah Serapion in Celinšek
posnel

P. Ladislav. *Horvat*

Z dovoljenjem vis. čast. ljubljanskega knezoškofijstva.

Samozaložba. ✓

Tisk J. Krajec nasl. v Novem mestu. 56—05.

0012
Sprejmi, ljubi otrok,
ta škapulir, kot zna-
menje moje bratovščine.

Kdor bo v tej obleki
(pobožno) umrl, ne bo
trpel večnega ognja.

(Bl. Dev. Marija.)

J. 1948/3153

Karmeljska bratovščina svetega škapulirja.

I. Uvod.

Gora Karmel je v sveti deželi v Palestini; ta gora je odrastek gorovja Libanon. Razgled z gore je krasen; ona stoji na obrežji medzemskega morja; proti zahodu vidiš širno morje, proti vzhodu na obnožji so lepa rodovitna polja. — Ta gora Karmel je slovita že od starodavnih časov. Na Karmelu je prebival prerok Elija, in za njim Elizej. Tukaj se je godilo, kar se bere v bukvah kraljev (III. gl. 18.): Elija se je prepiral s preroki in častivci malika Baala;

Baalovci so darovali, kričali in kričali, toda žrtev se ni vnela. On pa je žrtev polil z vodo trikrat, pa nebeški ogenj je povžil žrtev, drva in kamenje, pa posušil vodo. — Tukaj je bilo, ko dežja ni bilo 3 leta in 6 mesecev. Elija moli in moli za grešno ljudstvo, kar se vzdigne iz morja mala meglica, plava proti Karmelu, ter se razlije obilen dež po celi deželi, in mrtva narava zopet oživi. — Sveti učeniki pravijo, da je ta meglica predpodoba Marije Device. — Ta gora je iz apnenika, ima mnogo velikih dupelj (votlin), je čisto pripravna za samotarce; in res, od Elija dalje so živeli zmeraj ondi posamezni puščavniki in služili Bogu do prihoda Odrešenika, (Joanes Vipacensis [IV. 310.]) — In ko so na binkoštno nedeljo stopili apostoli Gospodovi javno pred ljudstvo in je pristopilo toliko ljudij na Petrov nagovor h krščanski veri, šli so nekateri možje v samoto na Karmel. Kmalu po vnebovzetju Marije so si naredili kapelo, ondi se zbirali vsak

dan, molili in premišljevali; imenovali so se „Bratje preblažene Device Marije Karmelske.“ — Ustno sporočilo pravi, da je tudi Marija hodila na Karmel premišljevat svete reči. Res, to ni zapisano, mogoče pa je, verjetno tudi, da je hodila tolažit svoje prijatelje, saj je od Nazareta samo 2 milj daleč do Karmela; saj je šla 25 milj daleč v Hebron obiskat teto Elizabeto. V tem mnenji nas naj potrjuje tudi to, da je praznik Vnebovzeta Marije tako star, da se ne vé, kdaj se je pričel. Verjetno so ga začeli že ti njeni prijatelji, vedé, da je hodila na goro. Spomin svoje prijateljice so nam zapustili.

Karmelu je po vsem podobna naša lepa božja pot Zaplaza; misli si romar, da je od jarka naprej proti Savi mesto hribov golo morje, pa imaš pred saboj goro Karmel. Kapelo imaš, Marijo imaš. Le lepo počasti Marijo!

II. Bratje.

Papeži so potrdili naslov: „Bratje preblažene device Marije Karmelske“, ter celó odpustek podelili tistim, kateri bodo imenovali takó celo družbo, ali posamezne ude. Bratje so posebno častili Marijo brezmadežno, spočeto brez podedovanega greha. Imeli so tisto meglico, ki jo je videl Elija, za predpodobo Marije; zakaj, kakor se je v stari zavezi Bog večkrat prikazal v megli, govoril iz megle, tako je Bog in človek, Jezus, tako rekoč bil zakrit v Mariji celih devet mesecev. Marija je pa počastila družbo z naslovom „bratje“ in podelila sv. škapulir, da bi se ločili od drugih, in bili obvarovani pred pretečimi nesrečami.

III. Začetek škapulirja.

Začetnica sv. škapulirja je Marija sama, ona ga je podala sv. Simonu Stok, ki je bil višji predstojnik (general minister) karmelskemu redu. — Preglejmo v kratkem njegovo življenje.

Ta svetnik izhaja iz baronovske rodovine Stok (po naše Stor) na Angleškem; rojen je bil l. 1164. na graščini Haksford v grofiji Kent. Že v nežni mladosti je častil Devico Marijo s posebno pobožnostjo. Da bi jej prav zelo dopadel, obljubil jej je čistost srca; da bi nedolžnost ohranil, prizadeval si je kolikor moč samotariti, biti sam za sé: že v otročjih letih si je nalagal spokorna dela. — Njegov starejši brat je bil povsem drugačen. — Da bi se ognil zapeljivostim njegovim in drugih, zapustil je Simon na božji migljej že kot dvanajstletni deček rojstno hišo, ter se

podal v samotni gozd, izbere si za bivališče prav debel, star, votel hrast. V tej votlini je imel Simon samo — sv. Križ, podobo Marije in psalme.

V taki samoti je noč in dan premolil, prebiral psalme, hvalil Boga, prijazno se razgovarjal z Marijo in angelji. Živež mu je bil skozi dvajset let divje sadje, koreninice in sirovo zelišče. Voda mu je bila pijača. Od časa do časa mu je pošiljala previdnost božja čudovito nekaj kruha. — Takim dušam, ki v samoti živé, se predstavlja misel na večnost prav živo pred oči. Premišljevale večne muke, trpljenje zavrženih v peklu, in večno veselje zveličanih v nebesih, vzdihujejo take duše nad lahko-mišljenostjo posvetnih ljudij, in želijo, da bi se spreobrnili in poboljšali, ter ušli peklu in se zveličali.

Naš Simon je vzdihoval z Davidom: „Groza me obhaja z avoljo grešnikov, kateri tvojo postavo za-

puste.“ (Psl. 118.): — „Ti zavržež vse, kateri od tvojih zapovedi odstopijo; zakaj njih misli so krivične.“ (ondi). — „Moje oči točijo potoke solz, ker ljudje tvoje postave ne držé. (ondi) — Zveličanje je daleč od grešnikov, ker tvoje postave ne iščejo.“ (ondi). — Tako je tudi sveto Terezijo v srce bolelo, da velika množina ljudi še ne misli na večnost. — Sv. Katarina Sijenska se je postavila v molitvi z duhom na peklena vrata, ter Gospoda goreče prosila, naj nikar nobenega notri ne pusti. — Sv. Simon je v samoti vzdihoval nad slepoto ljudi; prosil goreče za njih razsvetljenje, naj bi se grehom odpovedali, ter ušli peklu.

Še druga skrb mu je težila dušo. —

V neki prikazni je preblazena Devica nasvetovala Simonu, naj stopi v družbo „Karmelskih bratov“ (v red karmelitov). Simon uboga Marijo ter stopi leta 1196. v red karmelitov.

Srce ga žene na Jutrovo v sveto deželo; ondi je obhodil bosonog vse svete kraje posvečene po Jezusu, našem Odrešeniku; na zadnje gre na gorô Karmel, da bi se navzel duha Elijevega. Ondi je živel še bolj sveto, nego doma v svoji puščavi; čez 6 let se vrne nazaj na Angleško, navdušen ognja svetega preroka Elija za čast in ljubezen božjo, za zveličanje duš. Leta 1245. ga izvolijo za poglavarja karmelitov. Sedaj pokaže pravo gorečnost za spreobrnjenje grešnikov. Zlasti pa se trudi iz vseh moči za pobožnost k Materi božji. Le to ga peče v srce, da peklenški duh ne počiva.

Ob njegovih časih je imel red karmelitov mnogo nasprotnikov, sovražnikov; rekali so, da je nepotreben, neznan in brezkoristen. — Res, bil je neznan pred v Evropi; ob križarskih vojskah sta pripeljala s Karmela na Angleško Lord Vesej in Lord Grej te brate karmelske; bežali so namreč pred

Saraceni. — Silno so pritiskali na Papeža Honorija III., naj bi ga prepovedal in zatrl. Ali Marija se prikaže papežu v sanjah, ter mu veli, „naj brate blagovoljno sprejme.“ In papež potrdi red. — Vse to nasprotovanje je silno peklo v srce Simona. Molil je in molil, prosil Marijo za pomoč; saj je bil še vselej uslišan; njegov red „bratje karmelski“ se posebno poganjajo za čast in češčenje brezmadežnega spočetja Marije.

In res, njegova molitev je bila uslišana na čuden način. — Svanington, njegov spovednik, pripoveduje, da je rajni Simon, čeravno oslabljen starosti in spokornega življenja, cele noči prečul v molitvah za odvrnitev preganjanja, ki so ga trpeli bratje. Ko je bil nekega dne v molitvi, obsula ga je nebeška tolažba. To poroča sam v nekem pismu na vse brate tako-le:

Dragi bratje!

„Hvaljen, češčen bodi Bog, ki ne zapusti onih, kateri zaupajo vanj; češčena bodi preblažena Devica Marija, mati našega gospoda Jezusa, ki vas je že v prejšnjih časih toliko nadlog rešila; saj morajo vsi preganjanja trpeti, kateri živijo v Kristusu. Ona vam pošlje po meni obljubo, katere bote veseli vsi. — Ko sem jaz, prah in pepel, v pričo Gospoda svojo dušo razlil v prošnjah, ko sem poln zaupanja prosil našo ljubo Gospo, naj nam ona, ki nas imenuje svoje brate, in nam je že tolikrat pomagala iz nadlog in zadreg, naj nam ona tudi sedaj poda kako znamenje milosti. — Glej, zgodilo se je, ko sem prav pristrčno molil: „O ti cvetica karmelska, ti cvetoča vinska mladika, o ti svetloba nebeška, o ti nedosežna devica, o ti ljubezniva mati, o daj nam karmelskim bratom znamenje tvojega varstva — daj nam ti zvezda morska.“ — Glej prikazala se je kraljica angeljev z mnogobrojnimi

spremistvom, imela je škapulir v rokah in rekla:

„Sprejmi, ljubi otrok, sv. škapulir, kot znamenje moje bratovščine, zase in za vse karmelske brate; kdor bo v tej obleki (pobožno) umrl, ne bo trpel večnega ognja. Glej, znamenje izveličanja. Glej, rešitev v nevarnosti, glej, znamenje miru in večne zaveze.“

Njena veličastna navzočnost me je vsega prevzela, njene veličastnosti nisem mogel prenašati, — izginila je hitro; rekla pa je: „Pošlji k papežu Inocenciju, namestniku mojega Sina, on bo vse preskrbel.“ Prizadevajte si, ljubi moji, z dobri deli, z molitvijo, da boste vredni otroci Marije. Na čast sv. Trojice in preblazene Device Marije.“ — Ta list je bil pisan 16. julija l. 1251., ravno ta dan se obhaja sedaj praznik karmelske Matere božje. — Simon je umrl l. 1265. cerkev ga šteje med svetnike; praznik mu je 16. maja.

Sv. škapulir je obleka milosti. Marija jo je dala Simonu Stoku za znamenje njene bratovščine; za to se imenuje ta bratovščina bratovščina naše ljube Gospé karmelske, tudi škapulirska bratovščina.

Po pravici je rekla neka pobožna grofinja svojim hčera, katere je dala vpisati v bratovščino: „No dragi hčerki, sedaj imate Marijino obleko.“

Udom te bratovščine je sv. škapulir nekako očividno poročstvo za obljubo Mater božje, da bo ona s svojo mogočno priprošnjo zadobila milost srečne smrti, da bodo obvarovani smrtnega greha, ali vsaj spovedali se o pravem času, ter se, rešili pekla. — To je prva glavna milost ki jo daje sv. škapulir; druga glavna milost je ta, ki jo je Marija obljubila papežu Janezu XXII., da bo rešila duše, umrlih udov kolikor mogoče kmalu po smrti iz vic, zlasti ob sobotah. — To je tako imenovana sobotna predprava — (*privilegium sabbatinum*).

IV. Varstvo pred peklom.

Česa nam treba, da se obvarjemo pekla? — Prava vera; biti v stanu milosti božje; spolnjevati zapovedi božje, zapovedi cerkvene in stanovitnost v dobrem. — Za vse te reči prav dober in izdaten pripomoček je sv. škapulir; le premišljujmo nekoliko.

Kar se tiče vere, kaže že sam pristop k bratovščini, da človek ima vero, toda na priprošnjo preblažene Device se vera bolj ogreje, oživi in pomnoži.

Tudi razne vaje in opravila na čast Marije mnogo pripomorejo k temu. Pobožnost sv. škapulirja opominja nas misliti na preblaženo Devico, in kjer je v mislih Marija, tam je tudi Jezus. Dokler se ogreva ljubezen do Marije in Jezusa, vera ne bo pešala.

Ravno tako si opomore pošteno krščansko in pobožno življenje po prosto-

voljno prevzetih molitvah na čast Matere božje, po pogostih sv. obhajilih. Po nekaterih krajih imajo lepo navado, da se bratje v gotovih časih zbirajo na shode, ondi slišijo primerne pridige za lepo krščansko, pobožno življenje, imajo tudi procesije. In tako se vnemajo še drugi, da pristopijo v družbo. — Zlasti v sedanjih časih je potrebno, da se živa vera pokaže javno, očitno vsemu svetu.

Kako pa še dalje varuje sv. škapulir pred peklom? — S tem, da daje priložnost, ostati v milosti božji, ali pa bolj dopolniti stan milosti božje. — Kedar stopiš v bratovščino, dobiš popolni odpustek, ako si se spovedal, in prejel sv. obhajilo. Res je, da lahko vstopiš kadarkoli, toda odpustka nimaš. — To vedeti je važno.

Oh, koliko priložnostij imajo bratje, vtrjevati se v milostij božji pri tako številnih odpustkih, pri pogostim sprejemanji svetih zakramentov. In kolikor bolj se oklenejo Jezusa, tem dalje so od pekla.

Ko pa bi bil kak brat tako nesrečen, da je zabredel v pregrehe, ter nastopil polzko pot proti peklu, če le ni prav trdovraten, — Marija mu bode izprosila časa za pokoro, izprosila mu milosti, da spozna svojo revščino, da ne bo pokore lahkomi selno odlašal na zadnjo uro.

Tudi v časnih nadlogah je sv. škapulir dobra izdatna pomoč, ali jih odvrne, ali pa obrne v korist duši, da jih prenaša z vdanostjo v voljo božjo. Uči človeka, da si služi za nebesa, ako trpi voljno; če pa godrnja, trpi vsejedno, zasluženja pa ni.

Že sama želja, obvarvan biti pekla, že tako nekako povzdigne duha, da ne bo lahkomi selno pozabil na svoj cilj in konec v večnosti. In ta misel močno naklanja dušo, izpolnjevati zapovedi božje in cerkvene. — Navadno si vzame ud bratovščine Marijo za zgled svojemu bobožnemu življenju; kolikokrat sliši v pridigah opomin, naj po zgledu Marije iz ljubezni do Boga izpolnuje voljo božjo; naj iz lju-

bezni do Jezusa hodi po njegovih stopinjah.

In ravno te resnice so vodilo za pravo, krščansko pobožnost. Gotovo si bo vsak ud karmelske bratovščine prizadeval, iz ljubezni do Boga, iz ljubezni do Marije, da bo držal stanovsko čistost. To čednost pa Marija zahteva od bratov svojih: na to merijo tudi molitve duhovna pri vsprejemu; on prosi Boga: „Naj da bratu milost, da bo obleko nedolžnosti nosil neomadeževano.“

Pa samo škapulir nositi, to še ni zadosti, treba je pravega krščanskega, pobožnega življenja. Papež Benedikt XIV. pravi: V prikazni Marije sv. Simonu ne beremo, kdor nosi škapulir, da bo samo za to ušel peklenskemu ognju, drugega pa nič storil, treba je še drugih dobrih del. — Zato opominja Simon svoje brate, naj si prizadevajo z dobrimi deli, da postanejo in ostanejo pravi bratje

Marije. Marija izprosi bratom milost pobožnega življenja in srečne smrti. — In da ne bi bilo kake pomote, pristavila je kongregacija (rimski odbor obredov) Marijini obljubi besedo „p o b o ž n o“, da se glasi: „Kdor (pobožno) umre s škapulirjem, ne bo trpel peklenškega ognja.“

V. Rešitev iz vic.

Svetost božja odvrča od sebe vse duše, katere niso popolnoma čiste; katere so še omadeževane s kakim majhnim grehom. Pravičnost božja zahteva, da mora biti izbrisano vse, kar smo grešili. Sveta vera nas uči, da pridejo take duše v vice, in tam ostanejo tako dolgo, da so očiščene pred Bogom. Tudi pobožne duše so pri prestopu v večnost več ali manj omadeževane.

Za duše bratov pa Marija še tudi v vicah skrbi, kakor jih je varovala v življenji in ob smrtni uri. — Rimski

brevir ima na praznik karmelske Matere božje 16. julija to-le pisano: „Preblážena Devica Marija je odlikovala ta njej dopadljivi red karmelitov z mnogimi predpraviciami ne samo na tem svetu, ampak tudi na onem — po smrti — (ona povsodi veliko premore s svojo mogočnostjo in milostjo), ker hoče ude, zapisane v bratovščino sv. škapulirja, ako so držali stanovsko čistost, se malo postili, opravljali pridno kratke molitve, v vicah tolažiti z materno ljubeznijo, in jim s krepko podporo kolikor moč kmalu pomagati v nebeško domovino.“

To zagotovilo posebne pomoči bratom sv. škapulirja po smrti, še ni bilo dano sv. Simonu s škapulirjem vred; pač pa 71 let pozneje papežu Janezu XXII. — Marija se mu je prikazala; priporočila mu red karmelitov, in obljubila, da bo udom sv. škapulirja tudi v vicah pomagala, ter jih kolikor moč kmalu, zlasti ob sobotah iz vic rešila. — Papež Janez XXII. je razglasil to mi-

lost v buli 3. marcija l. 1322. — Ta dogodek je nova priča, da je škapulir, podeljen sv. Simonu, res milostna obleka Marijina. Sovraštvo do škapulirja se je pleglo; mnogobrojni pristop v bratovščino se je čudovito širil. Ravno te velikanske obljube so dale povod, da so jeli celo stvar na novo preiskovati. Posledica je bila ta, da je vzela sveta cerkev vse to v rimski brevir. In leta 1609. so zopet na Portugalskem ugovarjali temu; na to je papež Pavel V. po triletnem preiskovanju razglasil leta 1613. mesca 15. februarja: „Karmelitom je dopuščeno pridigovati, naj krščansko ljudstvo pobožno veruje, da bo preblažena Devica Marija po smrti — zlasti v soboto, ki je njej posvečena — z neprestano priprošnjo, molitvami in zaslugami, in svojim posebnim varstvom na pomoč prišla dušam tistih udov bratovščine škapulirske, kateri so v milosti umrli, nosili v življenju škapulir, ohranili stanovsko čistost, opravljali dnevne molitve Matere božje (Offi-

cium parvum), ali pa če ne znajo brati, držali cerkvene poste, in zdržali se v sredo in soboto mesnih jedi.“

Ce se govori o prikazovanju Marije, se temu ni čuditi, saj so se prikazovali angelji v stari in novi zavezi zasebnim ljudem, zakaj bi se ne mogla kraljica angeljev prikazati namestniku Kristusovemu, da mu naznani, kar je občno koristno za verne kristjane. — Sv. Dominik pravi: „Jedna sama želja Marije, izražena sv. Trojici, več izda, kakor vse prošnje angeljev in svetnikov.“

Tudi temu so ugovarjali, češ, zakaj ravno v soboto, zakaj prvo soboto bi bile duše rešene iz vic. — Vse tako ugovarjanje je brezumno. Usmiljenju božjemu in posredovanju Marije mi ne moremo postaviti mej. Že naša pamet nam veli, kdor več plača, več stori na tem svetu, manj bo imel plačevati na onem svetu. In kako različni so udje; eden dela veliko, drugi malo. Reklo se je: Jeden umrje v petek, ima veliko pla-

čati, pa bi že v soboto rešen bil; drugi umrje v nedeljo, ima malo plačati, pa mora čakati do sobote, — vsi taki ugovori so gola bedarija. — Mi se moramo držati besed Marije; v breviru stoji „quantocyus“. „kolikor mogoče poprej“. Saj je tudi lahko — prvo — drugo — tretjo soboto, če ni preje mogoče. Tudi vse duše ne trpijo jednako; nekatere huje, pa manj časa; druge manj, po dalje časa. — Z eno besedo, o tem mi nimamo nič govoriti

VI. Udeležba bratov na zasluženju bratov.

Ali zamorejo svetniki in blaženi podeliti tudi drugim kaj od bogastva svojih zaslug, vsaj kot miloščino? Sevéda.
— In kakšna je ta miloščina?

1.) Ta, da za nje prosijo. — Priprošnja pa je veliki dar. Po spričevanju sv. pisma je Bog uslišal velikrat prošnje pravičnih za druge; na primer Mojzesove, Davidove, Elijeve, Jeremijeve, Danijelove in dr. — In Kristus, naš Gospod, sam je molil za svoje učence, da bi ostali v ljubezni do njega, in do Očeta. (Jan. 17. 9.) Po zgledu Jezusovem so molili apostoli za verne. — Po taki molitveni miloščini se medsebojna ljubezen med vernimi kristjani na zemlji, med dušami v vicah, in med blaženimi v nebesih še bolj ozko strne.

In ker „Gospod usliši prošnje pravičnih (Preg. 15. 29.), o kako hva-

ležni morajo biti udje škapulirske bratovščine, da so pristopili k temu društvu! Le pomislimo, koliko svetih oseb, koliko svetnikov je že od začetka te bratovščine ravno iz tega društva! Vsi ti ljubljenci božji prosijo gotovo za tiste, in za njih naslednike pred tronom božjim, s katerimi so bili nekdanj na zemlji v bratovščini škapulirja. — Res to je lepa miloščina.

2.) Ker so molitve in prošnje svetnikov izdatne zaradi njihovega zasluženja, dobimo z molitveno miloščino tudi delež na sadu njegovega zasluženja. — Zavoljo Abrahamovega zasluženja je bil Lot rešen iz nevarnosti. Ko bi bilo le deset pravičnih v Sodomi in Gomori, ne bili bi končani. Zavoljo Jakobove pobožnosti je Bog blagoslovil Labana. Zavoljo Jožefove nedolžnosti je dal Bog obilen blagoslov hiši Putifarjevi. — Veliko več vreden mimo zemskega blagoslova je dušni blagor, ki ga deli Bog po zasluženju svetnikov.

Imamo se torej svetnikom mnogo zahvaliti. Oni so nekako namestilno de-

lali za nas; njihove zasluge, preobilje njihovega zadoščenja. Bog nam obrača v prid. — Čudovita ostrost njihovega pokorjenja; posti, neprespane noči, neprestane molitve, mrtvičenje, razni križi in težave, — vse te reči so storile božji pravici več zadoščenja nego je bilo treba za njihove osebe pri njihovi pobožnosti. Vse to preobilje njih zasluženja, milost božja obrača na korist naših duš; in svetniki nam z veseljem dajo — lepo miloščino. — Ta resnica trdno stoji na podlagi katoliške vere. „Občestvo svetnikov“. — Vsi pravoverni kristjani na zemlji, vse duše v vicah, vsi svetniki v nebesih — smo jedna cerkev, glava jej je Kristus Jezus: ta cerkev obstoji iz treh delov: vojskujoča cerkev (na zemlji), trpeča cerkev (v vicah), zmagoslovna cerkev (v nebesih). — Pomniti je to: V sv. pismu so kristjani imenovani „svetniki“, ker so posvečeni v sv. krstu, ker morajo hrepeneti po večji svetosti; in za to se imenuje

namestnik Kristusov na zemlji, papež, Sveti Oče.

3.) Udje škapulirske bratovščine so v duhovni zvezi z ostrim redom karmelitov, zato se imenuje tudi karmelska bratovščina. Oni so toraj deležni vseh molitev, premišljevanj, spokornih del, vseh postov in vseh sv. maš.

Dalje so udje deležni vseh dobrih del in zasluženja drugih bratov. Koliko milijonov bratov je že bilo v bratovščini; bili so papeži, škofje, duhovni vseh vrst, menihi vseh redov; cesarji, kralji in dr. Nekteri so že svetniki: Franc Saleški, Karol Boromej, Jožef Kalasanci, Alfonz Liguori, Kralj Ludovik. Nekateri so umrli v duhu svetosti.

Oh pač velika je ta miloščina! Kako lahko bi jo dobili ljudje! Cena čisto mala za njo. Lahko jo dobiš, ako pristopiš k bratovščini škapulirski. Poglejmo dolžnosti udov.

VII. Dolžnosti udov karmelske bratovščine.

A.) Da postaneš ud škapulirske bratovščine, je pač malo treba, treba je samo:

I. Da ti duhoven, ki je za to pooblaščen, škapulir blagoslovi, in položi čez ramo, tako da je jeden del na prsih, drugi del črez pleča. Duhoven naloži škapulir na levo ramo, potlej vsaj na večer si ga dene oseba sama na vrat, tako da slika Marije visi spredaj na prsih, in drugi konec čez hrbet.

Pomniti je tudi to, ako bi bilo preveč ljudij pa premalo škapulirjev, velja, da se vsi zapišejo in jeden škapulir naloži več osebam, in opravi dotični blagoslov pri vsaki posebej; potem kedar dobijo osebe škapulir, denejo si ga same na vrat. Ker bistvo je to, da so zapisane in jim naložen škapulir veljaven. (Serap. p. 113).

Ako se ti škapulir pokvari, izgubi ali premoči ali raztrga, dobodi družega in deni na vrat, ni ga treba vnovič blagosloviti. — Da si le zapisan in je blagoslovljen prvi škapulir. (Serapion.)

II. Da ga nosiš vselej, podnevi in ponoči, zlasti v bolezni in na smrtno uro.

Pomniti je: Ime brata mora biti zapisano v bratovskih bukvah, da bo deležen vseh odpustkov; oseba mora biti sama navzoča. Na dan sprejema je popolni odpustek, če je bila oseba pri spovedi in sv. obhajilu; sicer more se pristopiti v bratovščino v vsakem dušnem stanju.

Kdor je storil to, da se vpiše v bratovščino, sprejme škapulir in ga nosi, ta postane ud karmelske bratovščine, je deležen vseh molitev in dobrih del karmelitov in vseh bratov, dobi bratovske odpustke, seveda, ako opravi navadne molitve za odpustke. On je otrok Marije,

in dobi pod njenim mogočnim varstvom milost pobožnega življenja in srečne smrti, ter je obvarovan pred peklom.

Posebne molitve niso predpisane in določene za ude. Kaj in koliko naj se moli, naj si odloči vsak za se. — Pač se spodobi, da otrok Marije posebno časti in ljubi Marijo: naj se varuje vsega, kar bi jo žalilo; naj jej daruje vse svoje trpljenje in opravila; zjutraj naj jej daruje celi dan — zvečer naj izpraša vest; naj si odloči kako molitvico, na primer: „Češčena bodi kraljica mati milosti“ i. dr. — Če ne drugzega, moli 3 krat Oče naš in Češčena Marija. — Moli pri delu — moli gredoč.

B.) Kar se tiče sobotne predprave — (*Privilegium sabbatinum*), da bo namreč Marija rešila iz vic duše bratov prej ko mogoče — *quantocyus*, kmalu po smrti, zlasti v soboto, nastavil je papež Pavel V. te pogoje:

a) da bratje nosijo škapulir zmiraj;

b) da ohranijo stanovsko čistost;

c) da opravijo vsak dan oficij Matere božje (*officium parvum*); ako pa ne znajo brati, naj se postijo na zapovedane postne dni; vrh tega naj se ob sredah in sobotah zdržijo mesnih jedij, smejo pa se nasititi.

Kar zadeva stanovsko čistost, pomniti je, da bratovščina nikakor ne ovira stopiti v zakonski stan; zakonski naj živijo pošteno po krščansko v svojem stanu; naj ohranijo drug drugemu med seboj zvestobo in zakonsko ljubezen do smrti. — Kateri pa niso v zakonu, ne smejo grešiti zoper čistost. Ako pa so se pregrešili, naj delajo pokoro, naj se z Bogom spravijo — tudi oni bodo deležni sobotne predpravice.

Kdor moli oficij Matere božje, vzame samo jeden nokturn dotičnega dne in laudes (hvalnice). — Za duhovne

velja opravljati navadni brevir, pri-
stavi se le še ta namen.

Škapulir sme se tako nositi, da ni
ravno na golem životu, da je med spod-
njo in zgornjo obleko.

Blagoslovljen mora biti samo
prvi škapulir pri vstopu v bratovščino.
Ako se strga, ali pa izgubiš, vzemi dru-
zega, blagoslovljati ga ni treba več. Pa-
metno je, da se vzameta po dva za
spremembo. Za silo si ga narediš sam
— vzemi dva koščka suknja, naredi
škapulir.

VIII. Popolni odpustki.

Za popolni odpustek se mora vselej
opraviti izpoved in prejeti sv. obhajilo,
navadne molitve za odpustke, ali pa
vsaj 7 krat Očenaš, in 7 Češčena Marija.
Ti so:

1. Na dan pristopa v bratovščino.
2. Škapulirski praznik, t. j. 16. julija.

3. Vsak mesec jedno nedeljo, če obiščeš župno cerkev.

4. Vsako sredo v domači cerkvi.

5. Ob smrtni uri, če se zaupljivo izgovarja ime — Jezus — Marija — Jožef.

6. Ob smrtni uri je vesoljna odveza za brate.

7. Vsaka maša, brana za mrtve brate in sestre bratovščine, ima popolni odpustek (Altare privilegiatum. Pius IX. 22. jun. 1865). (Serapion).

IX. Beseda vernikom.

Bogoljubni bravec! Nuj, hiti k duhovniku pooblaščenemu, da te vpiše v bratovščino karmelsko, ti blagoslovi škapulir, ter ti ga naloži. Sprejmi ga veselo, in obleci obleko Mater božje; šteji si za čast in srečo, da nosiš obleko, ki kaže po vnanje, da si otrok Marije; nikar ne slači te obleke

razun kedar staro zamenjaš za novo. Ne jedno uro ne bodi brez škapulirja, če le mogoče; glej, duhovnik ga blagoslovi, da ti je ščit in bramba pred vidnimi in nevidnimi sovražniki; on ga blagoslovi, naj ti bo škapulir znamenje, da si Mariji udan, da si postal nje služabnik, da si njen otrok; da ona tebe varuje v življenji in smrti, samo če jej ti hočeš ostati zvest otrok. — Ako živiš pošteno, krščansko in ob enem častiš Marijo — že samo za to, da nosiš škapulir, že samo vsled tega si deležen vseh molitev, vseh dobrih del toliko in toliko milijonov udov karmelske bratovščine.

Dalje, koliko odpustkov zamoreš prejeti, če izpolniš to malenkost, kar so sveti Očetje določili bratom udom za odpustke.

Toraj, dragi kristjan! Nuj, vzemi škapulir na rame, nosi ga noč in dan — in pekla se ti ni bati.

Veruj besedam Marijinim!

In poslednjič, ako boš rad izpolnoval one male pogoje, in držal kar je treba za sobotno predpravico (privilegij), zaupaj trdno, da boš rešen iz vic pred ko mogoče po obljubi blažene Gospe Marije. Oj pomisli, kolika je ta milost! — Nobenemu se ne more dosti priporočati, naj si vendar prizadeva, kolikor moč, da doseže to veliko dobroto. Ni mala dobrota to, da je duša kmalu rešena iz ognja očiščevanja; ali odpustek je gotov, ker ga je obljubila Marija, in potrdili papeži. — Pa, žalibože, redki so, ki bi si prizadevali izpolniti predpisane pogoje, in držati, kar je treba. Saj se je blažena Gospa sama pritožila bogoljubni nuni Franciški, da jih malo doseže sobotno predpravico, če tudi je toliko vpisanih. Oj, ne pustimo, da bi se pritoževala tudi nad nami blažena Devica Marija!

Še enkrat rečem, bogoljubni kristjan, vpiši se v karmelsko bratovščino;

pa ne samo ti nosi škapulir, priporočaj bratovščino vsem, na katere imaš upliv — otroci, posli, sosedje, prijatelji; otroci naj se posvetijo v mladosti Mariji, da jih bo varovala hudega na duši in na telesu. — Vsi nosite škapulir — nosite zmiraj — nosite ga pobožno, kakor se spodobi kristjanu; zakaj kdor pobožno umrje s škapulirjem, ta večnega ognja ne bo trpel. — Vzemite seboj škapulir v grob; isti grob naj priča, da ste po križu kristjani, po škapulirju otroci Marije. (Celinšek S. J.)

X. Čudežni dogodki po škapulirju.

Bog je proslavil sveti škapulir že z mnogimi čudeži, ki so se zgodili nad Marijinimi častivci. V nekaterih knjigah jih je zapisano veliko. Tukaj navedemo nekatere iz novejšega časa.

a) Marija pomoč kristjanov,
zdravje bolnikov.

Veronika Leder na Dunaju je imela skozi šest let hudo bolezen. Različni zdravniki so bolezen različno imenovali in različno zdravili. Dr. Störk jo je spoznal za otrpnjenje glasotvornic (Stimmbänder); zdravil jo v občni bolnišnici nad dve leti; porabili so vse poskuse, kar jih daje veda, pa vse brez uspeha. Nazadnje je pa pustila Veronika vsa zdravila; organizem je bil ves pokvarjen; uživati ni mogla, le kake tekočine; vrat je hudo zatekel, da je komaj kaplje vode požirala, krč jo je lomil, kašelj jo žene, da jej je bilo zadušiti se. — Prejela je sv. zakramente za umirajoče. Vsa otožna in obupana je bila že sama sebi na poti.

Zgodi se, da se jej je dva večera zapored živo sanjalo, da je prišel rajni stari oče in rekel, naj se pripravi za smrt. Na vse zgodaj vstane in leze v

cerkev k spovedi. Spovednik, jezuit Jaroslav jo tolaži in tolaži, naj se poda pod varstvo Marije, naj sprejme škapulir. — Toda preslaba je bila, da bi izpolnila ta dobrotni nasvét. Šele čez 8 dnij se je vlekla (12. januarja 1871) v cerkev karmelitov, da bi jej naložili škapulir. In glej! komaj je opravil duhoven P. Norbert navadne obredne molitve ter naložil škapulir — glej na enkrat je ponehala bolezen in vsi nasledki. Vsa polna moči po vseh udih, polna veselja v srcu je tekla domov, hitro kakor še nikdar ni: veselja jokaje stopi pred mater rekoč: „Čisto zdrava sem, Marija me je ozdravila čudežno.“ Bila je čisto spremenjena na duši in na telesu. — To poroča nje krušni oče, Val. Hampel, c. kr. uradnik. Dunaj, 25. junija 1871. 4 priče podpisane.

b) Že od nekdanj so pričali vojaki, kateri so škapulir nosili, da jih je Marija v vojski posebno varovala.

1.) Nadvojvoda avstrijski Leopold (pozneje cesar Leopold I.) je pripove-

doval l. 1655. pri karmelitih: Ko je bil on glavar v Belgiji, je bila vojska l. 1648. V bitki pri Ipernu v Flandrih je bil neki vojak od krogle zadet: padla mu je na škapulir, podoba Matere božje se je na krogli poznala, vojak pa ni bil ranjen. Nadvojvoda je imel to kroglo v rokah, pa jo je dal vojaku nazaj

2.) Še se spominjamo, da je bila leta 1864. vojska z Danci za Holstein. Tudi naši vojaki so šli pomagat — Nemcem. Huda bitka je bila 18. aprila pri okopih pred Düpelom (Düppelschanzen). Neki vojak je pisal v solnograški list: „Ta dan mi je nepozaben; stali smo v tretji vrsti pred okopi, da bomo naskočili. Prejšnji večer me vpraša tovariš, ko vidi moj škapulir: „Kaj pa pomeni to?“ Odgovorim: „To je moj oklep za jutršnji dan, jaz zaupam, Marija me ne bo zapustila.“ — Drugi dan grmijo topovi, da se zemlja trese. Ob desetih se začne naskok, O kako goreče sem molil Bernardovo molitvico:

„Spomni se, preblazena Devica! spomni se, nikdar še ni bilo slišati, da bi bil kdo zapuščen, kdor priteče pod tvoje varstvo , varuj me, ne zapusti me.“ — Krogle so frčale kakor bi šla toča; na desni, na levi padajo tovariši; dve tretjini naše kompanije je ubitih, pobitih — pa zmagali smo, zmaga je naša — jaz pa nepoškodovan. — Sama Marija me je otela.“

3.) Znamenito je, kar se je zgodilo leta 1866. v bitki pri otoku Visu. Na italijanski ladji San Martino je bilo pri enem topu 14 topničarjev. Ko so ga nazaj potegnili, da bi nabasali in zopet ustrelili, prifrči skozi luknjo avstrijska granata, se razpoči, 7 vojakov je ubitih, 5 pa hudo ranjenih po nogah — samo 2 sta nezadeta. Jeden nju, Peter Parodi iz Genue doma, vzdihne nehote: „Hvala Bogu! Madona Marija karmelska me je rešila.“ — Drugi pa reče: „Jaz imam tudi škapulir.“ Parodi je sedaj poštni uradnik, Karmelit P. Serapion ga je videl l. 1889. v Pizi.

c) Na železnici. Dobrota Marijina do svojih otrok škapulirskih je neizmerna. V dokaz temu navedemo dogodek, ki se je pripetil leta 1879. na kolodvoru Kortrai v Belgiji.

Neka poštena kmetica je imela iti po železnici v Kortrai. Hčeri je naročila, naj jej popravi škapulir, češ, brez tega varstva ne gre na daljno pot. Čas za odhod je prišel, škapulir pa še ni popravljen. V zadregi reče: „Dajte mi ta cega, kakoršen je, saj Marija pozna mojo voljo, na poti me ne bo zapustila.“ — Prisedši v Kortrai stopi z voza in gre čez tir, pa ne zapazi, da od druge strani hitro pripiha po istem tiru drugi vlak. Ogniti se ni mogoče: Marijo zakliče in se na tla vleže — le to je še mogla. — Ko je obstal vlak, šli so bili vsi vagoni čez njo, do zadnjih dveh. Ko delavci to vidijo, hitro priskočijo, misleč da je zmečkana. — Ali vse strmi, ko vidijo, da kmetica počasi vstaja, čisto zdrava. Rekli so: „No zdaj ste pa jo

dobro odnesli; samo dva prsta ste bili od smrti; prav malo je manjkalo pa bi vas osi koles zgrabile in vas zmečkale.“ — Ona pa je rekla: „Le škapulir me je rešil; v trenutku nevarnosti sem imela toliko zavednosti, da sem se prav tesno zemlje prijala; Češčena Marija!“

In tako vidimo, da Marija škapulirska varuje svoje zveste služabnike tudi pred telesnimi in časnimi nezgodami. (Serapion.)

d) V dušnih zadevah. Bilo je l. 1868. V mestu Čikago v Ameriki je razlagal misijonar velike koristi sv. škapulirja; med drugimi rečmi je zlasti pokladal vernim na srce, da so udje svetega škapulirja deležni vseh molitev, vseh dobrih del in zasluženja vseh bratov in sester. V cerkvi je bil pri pridigi tudi neki protestant. Ta si misli, de te šembraj, to bi bil lep dobiček za mene, jaz nimam časa moliti in se mi tudi ne ljubi. Naj molijo drugi za mene. Po pridigi gre v zakristijo, pa prosi za škapulir; misijonar ni vedel, da

je to krivoverski protestant, dá mu škapulir brez vsega premisleka. Protestant je prav vesel tega daru — pa je imel vzroka dovolj. Zakaj Marija ga je vzela od tistega časa v svoje posebno varstvo, imel je srečo pri vseh opravilih, kupčijah, in ona mu je dosegla milost, da je sprevidel resničnost katoliške vere; prosil je pouka v katoliških resnicah. V kratkem času je prestopil k katoliški cerkvi, in odslej je ostal priden katoliški kristjan in goreč častivec Marije.

KAZALO.

	Stran
I. Uvod	5
II. Bratje	8
III. Začetek sv. škapulirja	9
IV. Varstvo pred peklom	17
V. Rešitev iz vic	21
VI. Udeležba bratov na zasluženju bratov	26
VII. Dolžnosti udov karmelske bratovščine	30
VIII. Popolni odpustki	34
IX. Beseda vernikom	35
X. Čudežni dogodki po škapulirju	38

271

SKL

HROVAT L.
Karmelska
6012

019483153

COBISS ©

KNJIANICA M. JARCA